

GJSN020003382025 	દાખલ તારીખ	૨૫/૧૧/૨૦૨૪		
	નોંધણી તારીખ	૨૫/૧૧/૨૦૨૪		
	ફેસલ તારીખ	૧૪/૧૧/૨૦૨૫		
	સમયગાળો	વર્ષ	માસ	દિવસ
		૦૦	૧૧	૨૦

સુરેન્દ્રનગરનાં મહે. એડી. જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ સાહેબશ્રીની કોર્ટમાં,
મુ.સુરેન્દ્રનગર.

ફોજદારી કેસ નંબર : ૧૮૯/૨૦૨૫

આંક:

ફરીયાદી :- હસમુખભાઈ ગોવિંદભાઈ નદીયાણીયા,
ઉ.વ.આ.૪૨, ધંધો-વેપાર,
રહે."ચામુંડા કૃપા" ૧૩, કમલ પાર્ક સોસાયટી,
મેઘાણી બાગ રોડ, સુરેન્દ્રનગર.

વિરૂદ્ધ

આરોપી :- યોગેશ ઘનશ્યામભાઈ થરેશા, ઉ.વ.આ.૩૮,
રહે.મુ.પો.ઘણાદ,
તા.લખતર, જી.સુરેન્દ્રનગર.

ગુન્હો :- ધી નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ મુજબ.

ફરીયાદી તરફે :: વિ.વ.શ્રી આર.આર.આચાર્ય

આરોપી તરફે :: વિ.વ.શ્રી પી.આર.વોરા

-//જજમેન્ટ//-

(૧) ફરીયાદપક્ષના કેસની ટુંકમા હકીકત એવી છે કે, ફરીયાદી સુરેન્દ્રનગર મુકામે ઉપર જણાવેલ સરનામે તેમના કુટુંબ સાથે રહે છે અને મેઈન રોડ ઉપર સહા હોલ સામે ઝાલાવાડ ટ્રેડીંગનાં નામે વેપાર કરે છે અને નવકાર મોબાઈલનાં નામે વીવો મોબાઈલની એજન્સી ધરાવે છે અને સીઝનલ ધંધો કરી તેમના કુટુંબનું ગુજરાન ચલાવે છે. આ કામનાં તહોમતદારે તા.૨૪/૦૮/૨૦૨૧ નાં રોજ બીલ નં.ટી/૬૧૨ તેમજ તા.૨૩/૦૯/૨૦૨૧ નાં રોજ બીલ નં.ટી/૭૧૫ થી એમ કુલ બે નંગ વીવો વાય-૭૩ મોબાઈલ ફરીયાદી પાસેથી ખરીદ કરેલ અને આ બંને મોબાઈલની કિંમત કુલ રૂ.૩૮,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા આડત્રીસ હજાર પુરા) થતા હતા. આ કામનાં તહોમતદારે મોબાઈલ ખરીદ કરતા સમયે ફરીયાદીને તા.૨૩/૦૯/૨૦૨૧ નાં રોજ રૂ.૧૩,૦૦૦/- રોકડા આપેલ અને બાકીની રકમ રૂ.૨૫,૦૦૦/- બાકી રાખેલ. આ બાકી રૂ.૨૫,૦૦૦/- ની ફરીયાદીએ તહોમતદાર પાસે ઉઘરાણી કરતા આ કામનાં તહોમતદારે ફરીયાદીને તા.૧૪/૧૦/૨૦૨૪ નાં રોજનો સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની સુરેન્દ્રનગર શાખાનો ચેક નં.૦૯૮૫૯૭ થી રૂ.૨૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પચીસ હજાર પુરા)નો ફરીયાદીની રૂબરૂમાં સહી કરીને આપેલ.

ફરીયાદીએ તહોમતદારે આપેલ ઉપરોક્ત વિગતવાળો ચેક તા.૧૪/૧૦/૨૦૨૪ નાં રોજ ફરીયાદીએ તેમની એચ.ડી.એફ.સી. બેંક, સુરેન્દ્રનગર શાખાનાં ખાતામાં કલીયરીંગ માટે જમા કરાવતા આ ચેક તા.૧૫/૧૦/૨૦૨૪ નાં રોજ "ફ્લેક્સ ઈનસફીસીયન્ટ" નાં શેરા સાથે પરત થયેલ છે. જેની જાણ ફરીયાદીને બેંક મારફત તા.૧૫/૧૦/૨૦૨૪ નાં રોજ કરવામાં આવેલ છે.

તહોમતદારે ફરીયાદીને આપેલ ઉપરોક્ત વિગતવાળો ચેક "ફ્લેક્સ ઈનસફીસીયન્ટ" નાં શેરા સાથે પરત ફરતા ફરીયાદીએ આ કામનાં તહોમતદારને તા.૨૩/૧૦/૨૦૨૪ નાં રોજ સદરહું પરત આવેલ ચેકની રકમ ૧૫(પંદર) દીવસમાં ચુકવી આપવા વકીલ મારફત રજી.એ.ડી. થી નોટીસ આપેલ. રજી.એ.ડી. બજી ગયાની પોસ્ટની પાવતી પરત નહીં આવતા ફરીયાદીએ પોસ્ટનો ઓનલાઈન ટ્રેક રીપોર્ટ મેળવતાં ફરીયાદીને જાણ થયેલ કે તહોમતદારને નોટીસ તા.૨૪/૧૦/૨૦૨૪ નાં રોજ બજી ગયેલ છે. આમ છતાં આ કામનાં તહોમતદારે

નોટીસનો કોઈ જવાબ આપેલ નથી કે ફરીયાદીને આપેલ ચેકની રકમ પણ ચુકવેલ નથી જેથી હાલની ફરીયાદ દાખલ કરવાનું કારણ ઉપસ્થિત થયેલ તેથી હાલની ફરીયાદ દાખલ કરવામા આવેલ છે.

(૨) આરોપી સામે સમન્સ ઈસ્યુ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ જે સમન્સ આરોપીને બજી જતા આરોપી નામદાર કોર્ટમાં હાજર થતા તેની આંક-૦૮ થી પ્લી રેકર્ડ કરવામા આવેલ જેમા આરોપીને ગુન્હો કબુલ ન હોવાથી તેની સામે ઈન્સાફી કાર્યવાહી હાથ ધરવામા આવેલ.

(૩) ત્યારબાદ ફરીયાદપક્ષ તરફે નીચે મુજબનો મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવો રજુ કરેલ છે.

મૌખિક પુરાવો

ક્રમ	આંક	સાક્ષીઓના નામ.
૧	૦૫	હસમુખભાઈ ગોવિંદભાઈ નદીયાણીયાનું પુરાવાનું સોગંદનામું

દસ્તાવેજી પુરાવો

ક્રમ	આંક	વિગત
૧	૧૮	અસલ ચેક
૨	૧૯	ચેક રીટર્ન મેમો
૩	૨૦	ફરીયાદીને ત્યાથી ખરીદ કરેલ મોબાઈલ ફોનનું બીલ
૪	૨૧	રજી. એડી. નોટીસ
૫	૨૨	રજી. એડી. કર્યાની પાવતી
૬	૨૩	ટ્રેક કન્સાઈનમેન્ટ રીપોર્ટ

(૩.૧) આરોપીપક્ષે કોઈ મૌખિક કે લેખિત પુરાવો રજુ કરાયેલ નથી.

(૪) ફરીયાદીના આંક-૦૫ ના સોગંદનામા અન્વયે ઉલટતપાસના સ્ટેજ પર કેસ રાખેલ પરંતુ, આરોપી તરફે ફરીયાદીની ઉલટતપાસ લેવાયેલ નથી. ત્યારબાદ ફરીયાદપક્ષે રજુ પુરાવાના અંતે આંક-૧૭ થી ઉલટતપાસનો હકક બંધ કરવા માટે

અરજ કરેલ છે. જે અનુસંધાને ફરીયાદીની ઉલટતપાસ કરવાનો આરોપીપક્ષનો હકક બંધ કરવામા આવેલ છે. ત્યારબાદ ફરીયાદપક્ષ તરફથી **આંક-૨૪** થી કલોઝીંગ પુરસીસ આપવામા આવેલ ત્યારબાદ કેસ એફ.એસ.ના સ્ટેજ પર ઘણા લાંબા સમય સુધી રાખવામા આવેલ. કારણ કે ક્રિમીનલ પ્રોસીઝર કોડ, ૧૯૭૩ ની કલમ-૩૧૩ મુજબનું નિવેદન આપવું તે આરોપીનો હકક છે અને આરોપી વિરૂદ્ધ જે પુરાવા પર આધાર રાખવામા આવતો હોય તેનો ખુલાસો કરવાની આરોપીને તક મળે છે. નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઇન્ડિયન બેંક એસોસિયેશન વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા ના ચુકાદામા ઠરાવેલ છે કે, આરોપીની પ્લી નોંધવામા આવે ત્યારે આરોપીએ ક્રિમીનલ પ્રોસીઝર કોડની કલમ-૨૫૧ ની જોગવાઈ મુજબ પોતાનો બચાવ રજુ કરવાનો રહેશે અને સાથે જ ધિ નેગોશીયેબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૪૫(૨) મુજબ ફરીયાદી તથા તેમના સાહેદોને રીકોલ કરવા માટે અરજી આપવી જોઈશે. જો આરોપી તેમ કરવામા નિષ્ફળ જાય તો કેસ આરોપીના બચાવના પુરાવા માટે રાખવો જોઈશે. હાલના કેસમા આરોપીની પ્લી નોંધાય ત્યારે આરોપીએ પોતાનો કોઈ જ બચાવ રજુ કરેલ નથી કે ફરીયાદીને રીકોલ કરવા અરજી આપેલ નથી. તેમજ ઘણા લાંબા સમય સુધી ફરીયાદપક્ષનો પુરાવો પુરો થયાનું જાહેર કરતા આરોપીનું વિશેષ નિવેદન નોંધવા માટે સદર કેસ રાખવામા આવેલ પરંતુ આરોપી કે તેના વિ.વ.શ્રી હાજર ન હોય ફરીયાદપક્ષ દ્વારા **આંક-૨૫** થી એફ.એસ.નો હકકબંધ કરવા માટે અરજી આપવામા આવેલ જે લગત હુકમ કરી વિશેષ નિવેદનનો હકક **તા.૦૯/૧૦/૨૦૨૫** ના રોજ બંધ કરવામા આવેલ છે. ત્યારબાદ હાલનો કેસ દલીલ ઉપર રાખવામા આવેલ.

- (૫) ફરીયાદપક્ષના વિ.વ.શ્રી નાઓએ રેકર્ડ મુજબની મૌખિક દલીલ કરેલ છે કે ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ નિઃશંકપણે સાબીત કરેલ છે જ્યારે હાલના આરોપી દ્વારા ફરીયાદપક્ષના પુરાવાનું કોઈપણ રીતે ખંડન થયેલ નથી. જેથી આરોપીને તકસીરવાન ઠરાવવા રજુઆત કરેલ છે. જ્યારે આરોપીપક્ષ તરફે દલીલ માટે કોઈ હાજર રહેલ નથી. જેથી આરોપીની દલીલનો હકક બંધ કરી સબબ કામ ઠરાવ પર લેવામા આવેલ.

(૬) રેકર્ડ પરનો પુરાવો ધ્યાને લેતા નીચેના મુદ્દા સબબ નિર્ણય કરવો જરૂરી જણાય છે.

૧. શું ફરિયાદપક્ષ નિઃશંકપણે પુરવાર કરે છે કે, આરોપીએ ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ મુજબનો શીક્ષાપાત્ર ગુન્હો કરેલ છે ?

૨. શું હુકમ?

(૭) ઉપરોક્ત મુદ્દાઓના નિર્ણયો નીચે મુજબ છે.

૧. હકારમા

૨. આખરી હુકમ મુજબ.

-:: કારણો ::-

(૮) સબબ કામે પુરાવાઓનું મુલ્યાંકન કરતા પહેલા આરોપી સામે આક્ષેપાયેલ ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ વંચાણે લેવી જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ છે.

The Negotiable Instruments Act-1881, Section 138 :: Dishonour of cheque for insufficiency, etc., of funds in the account.-Where any cheque drawn by a person on an account maintained by him with a banker for payment of any amount of money to another person from out of that account for the discharge, in whole or in part, of any debt or other liability, is returned by the bank unpaid, either because of the amount of money standing to the credit of that account is insufficient to honour the cheque or that it exceeds the amount arranged to be paid from that account by an agreement made with that bank, such person shall be deemed to have committed an offence and shall, without prejudice to any other provision of this Act, be punished with imprisonment for [a term which may be extended to two years], or with fine which may extend to twice the amount of the cheque, or with both: Provided that nothing contained in this section shall apply unless-

- (a) the cheque has been presented to the bank within a period of six months from the date on which it is drawn or within the period of its validity, whichever is earlier;
- (b) the payee or the holder in due course of the cheque, as the case may be, makes a demand for the payment of the said amount of money by giving a notice in writing, to the drawer of the cheque, [within thirty days] of the receipt of information by him from the bank regarding the return of the cheque as unpaid; and
- (c) the drawer of such cheque fails to make the payment of the said amount of money to the payee or, as the case may be, to the holder in due course of the cheque, within fifteen days of the receipt of the said notice.

Explanation.- For the purposes of this section, "debt or other liability" means a legally enforceable debt or other liability.

- (૯) આમ, ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ-૧૮૮૧ ની કલમ-૧૩૮ નો ગુનો જોઈએ તો તેના તત્વો નીચે મુજબ છે.

૧.કોઈ કાયદેસરના દેવા કે અન્ય જવાબદારી અદા કરવા માટે ચેક આપવામા આવેલો હોવો જોઈએ.

૨.ચેક લખનાર વ્યક્તિના ખાતામાં અપુરતા નાણા ભંડોળના કારણે ચેકનો અનાદર થયેલ હોવો જોઈએ.

૩.ચેક લખ્યા તારીખથી છ માસની સમય મર્યાદામા કલીયર થવા માટે બેંકમા રજુ થયેલ હોવો જોઈએ.

૪.ચેકનો અનાદર થયા બાદ બેંક તરફથી માહિતી મળ્યાના ૩૦ દિવસની અંદર ચેક લખનારને ડિમાન્ડ નોટીસ આપીને ચેકમાની રકમની માગણી કરેલી હોવી જોઈએ.

૫.નોટીસ મળ્યાના ૧૫ દિવસમાં આરોપી ચેકની રકમ ચુકવણી કરવામા નિષ્ફળ ગયેલ હોવો જોઈએ.

૬.દેવુ કે જવાબદારી કાયદેસર રીતે અમલ કરાવી શકાય તેવી હોવી જોઈએ.

આમ, ઉપરોક્ત તમામ તત્વો સાબિત કરવામાં ફરિયાદપક્ષ સફળ થાય તો જ આક્ષેપીત ગુન્હામા આરોપીને દોષિત ઠરાવી શકાય.

(૧૦) તેમજ ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૯ની પણ ચર્ચા અત્રે કરવી જરૂરી જણાઈ આવે છે. ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૯ ધારકની તરફેણમાં ધારણા:

જ્યાં સુધી વિપરીત સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી તે ધારણા કરવામાં આવશે, કે ચેકના ધારકે, તેવો ચેક કલમ-૧૩૮ માં સંદર્ભિત કોઈ પણ દેવુ અથવા અન્ય જવાબદારીના સંપૂર્ણ અથવા અમુક ભાગના સ્ત્રાવ બદલ પ્રાપ્ત કરેલ છે.

(૧૧) ઉપરોક્ત જણાવેલ કાયદાની જોગવાઈઓ ધ્યાને રાખી સદર કામે પુરાવાઓનું મુલ્યાંકન કરવામાં આવે તો ફરીયાદીએ ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૪૫ અન્વયે **આંક-૦૫** થી સરતપાસનું સોગંદનામું રજુ કરેલ છે. જેમાં તેમણે ફરીયાદ મુજબની તમામ હકકીતો જણાવી પોતાની ફરીયાદને સમર્થન આપેલ છે. અને ફરીયાદીએ પોતાની ફરીયાદના સમર્થનમાં ઉપરોક્ત જણાવેલ દસ્તાવેજી પુરાવા **આંક-૧૮ થી ૨૩** સુધી રજુ કરેલ છે. જેથી ફરીયાદ હકીકતો અને રેકર્ડ પરના પુરાવા જોતા ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૯ ની જોગવાઈ મુજબ જ્યાં સુધી વિપરીત હકીકત સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી ફરીયાદીની તરફેણમાં હાલનો ચેક લેણી રકમની જવાબદારી પેટે આરોપી દ્વારા આપવામાં આવેલ હતો તેમ ધારણા કરી શકાય તેમ છે.

જ્યારે આરોપી દ્વારા બચાવની ચર્ચા કરવામાં આવે તો, આરોપીને રજુ. એડી. નોટીસની બજવણી થયા બાદ નોટીસનો જવાબ આપી પ્રાથમિક કોઈ બચાવ લીધેલ નથી. તેમજ હાલની ફરીયાદના કામે રેકર્ડ જોતા આરોપીને તક મળેલ હોવા છતાં ફરીયાદીની ઉલટતપાસ કરવાની કોઈ તૈયારી બતાવેલ નથી. ત્યારબાદ ફરીયાદપક્ષનો પુરાવો પુર્ણ થતા આરોપીનું વિશેષ નિવેદન નોંધવા માટે સદર કેસ રાખવામાં આવેલ પરંતુ આરોપી કે તેના વિ.વ.શ્રી હાજર ન હોય જેથી **આંક-૨૫** થી આરોપીનો એફ.એસ.નો હકક બંધ કરી કામ આગળ ચલાવવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ.આમ, આરોપીએ તેને મળેલ બચાવ રજુ કરવાના હકકોનો ઉપયોગ કરેલ નથી.

આથી, રેકર્ડ પરનો પુરાવો જોતા ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૯ ની જોગવાઈ મુજબ જ્યાં સુધી વિપરીત હકીકત સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી ફરીયાદીની તરફેણમાં હાલનો ચેક લેણી રકમની જવાબદારી પેટે આરોપી દ્વારા આપવામાં આવેલ હતો તેમ ધારણા કરી શકાય તેમ છે.

(૧૨) આમ, આંક-૧૮ વાળો ચેક આરોપીએ કાયદેસરના દેવા બદલ બોજામાંથી મુક્ત થવા માટે ફરીયાદીને આપેલ છે તેવું કલમ-૧૩૯ અન્વયે આ અદાલત અનુમાન કરવા પ્રેરાય છે. આનાથી વિરુદ્ધનું પુરવાર કરવાનો બોજો આરોપી ઉપર છે પરંતુ આરોપી તરફે ફરીયાદના પુરાવાનું ખંડન કરવાના કોઈ પ્રયત્નો કરવામાં આવેલ નથી. વધુમાં ફરીયાદ વાળો ચેક સમય મર્યાદામાં બેંકમાં જમા કરાવેલ હોવાનું, જે ચેક જમા કરાવ્યા બાદ ડીસઓનર થતા પરત આવેલ હોવાનું, આરોપીને રજીસ્ટર એડી.થી મોકલેલ ડીમાન્ડ નોટીસની બજવાણી થયેલ હોવા છતાં આરોપીએ ફરીયાદીને કોઈ રકમ ચુકવી આપેલ ન હોવાનું સાબિત થાય છે. જ્યારે કહેવાતા આંક-૧૮ વાળા ચેકમાં આરોપીએ સહી કરી આપેલ ન હોવા અંગે કોઈ બચાવ બચાવપક્ષે લીધેલ નથી તેથી હાલની ફરીયાદ કાયદા મુજબ દાખલ હોય, ફરીયાદપક્ષના પુરાવાના આધારે ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ કલમ-૧૩૯ મુજબ હાલનો ચેક આરોપીએ કાયદેસરના લેણા માટે આપેલ હતો તેમ માની શકાય તેમ છે અને તે પ્રીઝમ્પ્શનનું આરોપીપક્ષ દ્વારા કોઈ ખંડન થયેલ નથી.

(૧૩) આ તબક્કે અત્રે એ પણ નોંધવું જરૂરી છે કે, આ કામે આરોપીએ ખુદ પોતાની જાતે, પોતાની મરજીથી ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં તેને મળતી બચાવની તકોનો ઉપયોગ કરેલ નથી.

આ સંજોગોમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતનો **Indian Bank Association and others Versus Union of India and others, reported in AIR 2014, SC 2528** નો ચુકાદો ધ્યાને લેવો જરૂરી છે. જેના પેરા ૨૧ ના સબ પેરા (જ) માં આરોપી અદાલતમાં હાજર થાય તો તુરંત બચાવનો પુરાવો લેવો જોઈશે અને જો

આરોપી માંગણી કરે કે તેને ફરીયાદી કે તેના કોઈ સાક્ષી કે જેની સોગંદ પર જુબાની રેકર્ડમાં છે તેની ઉલટતપાસ કરવી છે અને તેવી અરજી આપે તો જ તેવા ફરીયાદી કે સાહેબને ઉલટતપાસ માટે બોલાવવા જોઈશે તેવું સ્પષ્ટ ડાયરેક્શન આપેલ છે.

આમ, આરોપીએ ફરીયાદીની તરફેણમાં રહેલા પ્રિઝમ્પ્શનને રીબર્ટ કરવાનું છે અને તેના પછી જ ઓનસ ફરીયાદીપક્ષ ઉપર સીફ્ટ થાય છે.

(૧૪) આમ, ઉપરોક્ત વિગતવારની ચર્ચા ધ્યાને લેતા ફરીયાદમા જણાવેલ નાણાંકીય વ્યવહારનો બચાવપક્ષ ખંડન કરી શકેલ ન હોય, ફરીયાદપક્ષ આરોપી વિરુદ્ધ ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ મુજબનો ગુનો નિઃશંકપણે પુરવાર કરવામા સફળ થયેલ હોય, મુદા નં.૧ નો જવાબ હકારમાં આપી, આરોપીને ધી નોગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ ની કલમ-૧૩૮ ના આક્ષેપો સબબ ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૨૫૫(૨) મુજબ તકસીરવાન ઠરાવુ છું અને સદર કેસ સમન્સ ટ્રાયેબલની પદ્ધતીથી ચાલેલ છે તેથી ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૨૫૫ મુજબ આરોપીપક્ષને સજા બાબતે સાંભળવા આવશ્યક નથી. જેથી ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૩૫૩(૬) ની જોગવાઈમાં એવો પ્રબંધ કરવામાં આવેલ છે કે, અદાલત આરોપીની ગેરહાજરીમાં ચુકાદો જાહેર કરી શકશે. આ ઉપરાંત નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટે સરકયુલર નં .સી/૨૬૧૮/૨૦૧૬,તા.૦૫/૦૭/૨૦૧૬ થી આરોપીઓ સામે ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૨૯૯ અને ૩૫૩(૬) મુજબ કાર્યવાહી કરવાનો આદેશ આપેલ છે.

(૧૫) જેથી ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ હેઠળના ગુન્હાની સજાની જોગવાઈ ધ્યાને લઈએ તો આરોપી વિરુદ્ધનો ગુનો સાબિત થયેથી આરોપીને બે વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષા અથવા ચેકની રકમથી બમણી રકમ સુધીનો દંડ અથવા બંને કરી શકાશે. આ કામે બનેલ ગુન્હો જોવામાં આવે તો, સદરહુ ગુન્હો આર્થિક ગુન્હો ગણી શકાય. હાલના સંજોગોમાં આવા પ્રકારના ગુન્હાઓ વધવા પામેલ છે જેના લીધે ચેક રીટર્ન થતા ચેક સામેની વિશ્વસનીયતા જોખમાય છે જેના કારણે ધંધાકીય પરિબળ તથા અર્થતંત્ર પર તેની વિપરીત અસર પડે છે. જ્યારે સદરહુ ગુન્હો આર્થિક ગુન્હો

હોય અને ફરીયાદીનો મુખ્ય આશય આરોપીને સજા કરાવવા કરતા પોતાના નાણા મેળવવા અંગેનો હોય છે તેમજ કાયદાનો પ્રસ્થાપિત સિધ્ધાંત છે કે ચેક રીટર્ન કેસોમા ભોગ બનનારને વળતર અપાવવું જોઈએ. આમ તમામ હકીકતો તથા સંજોગો ધ્યાને લઈ તેમજ આરોપીની રેકર્ડ પરથી જણાઈ આવતી વર્તણૂક ધ્યાને લઈ, મુદા નં.૨ અન્વયે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરવામા આવે છે.

-:: આખરી હુકમ ::-

- (૧) આરોપી યોગેશ ઘનશ્યામભાઈ થરેશા, ઉ.વ.આ.૩૮, રહે.મુ.પો.ઘણાદ, તા.લખતર, જી.સુરેન્દ્રનગર વાળાને ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એકટની કલમ-૧૩૮ મુજબના સજાને પાત્ર ગુન્હામા ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૨૫૫(૨) હેઠળ તકસીરવાન ઠરાવવામા આવે છે અને આરોપીને ૦૧(એક) વર્ષની સાદી કેદની સજાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૨) વધુમા, આરોપીએ ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૩૫૭(૩) મુજબ રૂ.૨૫,૦૦૦/- ફરીયાદી પાસેથી લીધેલા. જેમાથી આરોપીએ ફરીયાદીને રૂ.૧૦,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા દસ હજાર પુરા) ચુકવી આપેલ છે તેવી પુરસીસ ફરીયાદીએ આ કામે રજુ રાખેલ છે. આમ જોતા રૂ.૧૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પંદર હજાર પુરા) ફરીયાદીની લેણી રકમ બાકી હોય આરોપીએ રૂ.૧૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પંદર હજાર પુરા) વળતર પેટે ફરીયાદીને ક્રિમીનલ મેન્યુઅલ પેરા-૨૦૯ મુજબ બે માસમા ચુકવી આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૩) જો આરોપી ઉપર મુજબની વળતરની રકમ ચુકવવામાં કસુર કરે તો આરોપીએ વધુ ૦૩(ત્રણ) માસની સાદી કેદની સજા ભોગવવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે. આ કામના આરોપી દ્વારા અગાઉ કોઈ બેઈલ બોન્ડ રજુ કરવામાં આવેલ હોય તો તે આથી રદ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૪) આ કામના આરોપીએ સદરહુ કેસના કામે જો અગાઉ કોઈ સજા ભોગવેલ હોય તો ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૪૨૮ મુજબ ભોગવેલ સજા મજરે આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

- (૫) ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૩૬૩(૧) મુજબ આરોપીને હુકમની નકલ હાજર થયેથી વિના મુલ્યે આપવી.
- (૬) તકસીરવાન સામે ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૪૧૮(૨) મુજબ કલમ-૭૦ મુજબનું પકડ વોરંટ કાઢવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે તથા આરોપી કોર્ટ રૂબરૂ હાજર થયેથી ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ-૪૧૮(૧) મુજબ જરૂરી જેલ વોરંટ ભરી તકસીરવાનને જેલમાં મોકલવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૭) વોરંટની બજવણી માટે જરૂરી ચાદી સાથે કલમ-૭૦ મુજબનું વોરંટ સંલગ્ન પોલીસ સ્ટેશનને મોકલી તકસીરવાનને કોર્ટ સમક્ષ હાજર રખાવવા જરૂરી ચાદી કરવા હુકમ કરવામાં આવે છે.

આજરોજ હુકમ તારીખ : ૧૪, માહે : નવેમ્બર, સને : ૨૦૨૫ ના રોજ ખુદ્દી અદાલતમાં વાંચી સંભળાવી સહી કરી જાહેર કર્યો.

તા.૧૪/૧૧/૨૦૨૫
સુરેન્દ્રનગર.

(સ્ટેનો:દર્શન એ. દેસાણી)

(પાર્થ મહાવીરસિંહ ઝાલા)

એડી.જ્યુડી.મેજ.ફ.ક.

સુરેન્દ્રનગર.

જીજે.૦૧૭૪૦